

T.C.
BAŞBAKANLIK
Hazine Müsteşarlığı

7/14765
GK 175

Sayı: B.02.1.HZN.0.13.05.02-610/
Konu: Soru Önergesi

25.04.2011- 22324

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİNE

İlgi: 09.06.2010 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/14765-23641/48960 sayılı yazınız.

İlgi yazı ile, Kütahya Milletvekili Sayın Alim IŞIK tarafından tevcih edilen 7/14765 sayılı soru önergesine ilişkin olarak Hazine Müsteşarlığı tarafından hazırlanan cevap metni ekte yer almaktadır.

Bilgileri ile gereğini arz ederim.

Ali BABACAN
Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

EKLER:

1- Yazı (4 Sayfa)

DAĞITIM:

Bilgi: Başbakanlığa

**KÜTAHYA MİLLETVEKİLİ SN. ALİM IŞIK TARAFINDAN
BAŞBAKAN SAYIN RECEP TAYYİP ERDOĞAN'A TEVCİH EDİLEN
7/14765 SAYILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN OLARAK
HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI TARAFINDAN HAZIRLANAN CEVAP METNİ**

SORU-1) Yerli imalatın en büyük maliyet kalemlerinden biri olan enerji girdisinin söz konusu kararla destek kapsamına alınmamasının gerekçeleri nelerdir?

SORU-2) Söz konusu yeni teşvik sisteminde enerji maliyetleri esas alınarak bir düzenleme yapılması düşünülmekte midir?

CEVAP-1-2) Enerji desteği gibi üretim maliyetlerinin azaltılmasına yönelik işletme dönemi destekleri dünya genelinde çok özel durumlarda, sınırları ve süreleri tanımlanmış olarak uygulanmaktadır. Bu tür desteklerde, Dünya Ticaret Örgütü kuralları ile Türkiye – AB arasında bir Gümrük Birliği tesis eden 6 Mart 1995 tarih ve 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararlarına uyum sağlanması gerekmektedir. Bu nedenlerle, işletme dönemi desteği olan enerji maliyetlerinin desteklenmesi Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkındaki 2009/15199 sayılı Karar kapsamında yer almamıştır.

SORU-3) Yeni Teşvik uygulamalarına rağmen ülkemizdeki sanayi sektöründe kapasite kullanım oranı düşüklüğünün ve işsizlik oranındaki artışların önlenememesinin sebepleri nelerdir?

CEVAP-3) Küresel ekonomik kriz nedeniyle yurtiçi ve yurtdışı talep olumsuz yönde etkilenmiştir. İhracatın yarıya yakın bir bölümünün gerçekleştirildiği AB ülkelerinde krizin şiddetli şekilde hissedilmesi, ülkemizin ihracat performansını önemli ölçüde düşürmüştür. Türkiye'nin toplam ihracatının yüzde 94'ü imalat sanayi ürünlerinden oluşmaktadır. Bu nedenle dış talebe bağımlı üretim yapan sektörlerimizdeki daralma, bu sektörlerle girdi sağlayan yurtiçi sektörlerimize de aksetmiştir.

Özellikle ihracata yönelik üretim yapan taşıt araçları, ana metal, metal eşya ve makine-teçhizat alt sektörlerinde 2009 yılı ilk çeyreğinde yurt içi üretim krizden etkilenmiştir. Bununla birlikte, 2009 yılı ikinci çeyreğinden itibaren alınan tedbirlerin etkisiyle krizin üretim üzerindeki etkisi hafifletilmiştir. Kriz sonrasında 2009 yılı son çeyreğinde başlayan ekonomik büyüme eğilimi, 2010 yılının üç çeyreği boyunca da güçlü bir şekilde devam etmiş ve GSYH büyümesi yılın ilk üç çeyreğinde yüzde 8,9 oranında gerçekleşmiştir. Aylık olarak açıklanan güncel veriler, büyüme eğiliminin yılın son çeyreğinde de sürdüğüne işaret etmektedir. Nitekim, sanayi üretimi 2010 yılı son çeyreğinde yüzde 12,1 oranında artmış, 2010 yılında ise geçen yıla göre yüzde 13,1 oranında büyümüştür. Bununla birlikte, 2011 yılı Ocak ayına ait

sanayi üretim endeksinin yüzde 18,9 gibi yüksek bir oranda artması, güçlü büyüme eğiliminin 2011 yılı ilk çeyreğinde de devam edeceğine işaret etmektedir. Diğer yandan, 2009 yılı ikinci çeyreğinden bu yana ılımlı bir toparlanma gösteren ve 2010 yılında da bu eğilimi devam ettiren kapasite kullanım oranının ise 2011 yılında da olumlu seyrine devam ettiği görülmektedir. 2011 yılı Ocak-Şubat dönemine ait kapasite kullanım oranı, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 5,6 puan artarak 73,8 seviyesinde gerçekleşmiştir. Son dönemde ekonomideki güçlü toparlanma süreciyle birlikte artan yatırımlar sayesinde sanayi sektöründe ilave kapasite yaratılmıştır. Buna bağlı olarak sanayi sektöründe artan potansiyel sayesinde üretimde kalıcı artışlar beklenmekte ve kapasite kullanım oranındaki istikrarlı toparlanmanın devam etmesi öngörülmektedir.

Küresel finans krizinin etkisiyle meydana gelen ekonomik daralma nedeniyle işsizlik tüm dünyada artış trendine girmiştir. Ülkemizde de işsizlik oranları bir miktar artmış, ancak bu artış ABD, İspanya, İrlanda gibi ülkelerle kıyasladığımızda sınırlı kalmıştır. Küresel kriz ile birlikte ülkemizdeki işsizlik artışının temel nedeni kriz dönemlerinde görülen işgücü arz artışının trendinin üzerinde seyretmesi olmuştur. Bununla birlikte, 2009 yılında birçok ülkede istihdam önemli ölçüde azalırken, Türkiye’de istihdam kaybını önlemeye yönelik alınan tedbirler sonucunda krize rağmen sınırlı da olsa istihdam artışı sağlanmıştır. İşsizlik oranı 2009 yılı Şubat ayından itibaren gerileme eğilimine girmiş ve 2009 yılındaki yüzde 14’lük seviyesinden 2010 yılı Kasım dönemi itibarıyla mevsimsel düzeltilmiş olarak yüzde 11,2’ye gerilemiştir. İktisadi faaliyetin istikrarlı bir toparlanma eğilimine girmesi, işgücü piyasasına olumlu biçimde yansımaktadır. Önümüzdeki dönemde işsizlik oranındaki gerilemenin ekonomik büyümeye paralel olarak devam etmesi beklenmektedir.

SORU-4) Hükümetinizce bu konuda ne tür tedbirler alınmış ya da alınmaktadır?

CEVAP-4) Küresel krizin olumsuz etkilerini hafifletmek amacıyla pek çok tedbir uygulamaya konulmuştur.

- Yurtiçi talebi canlandırmak amacıyla belirli sektörlerde geçici KDV ve ÖTV indirimleri gerçekleştirilmiş,
- Bölgesel ve sektörel teşvikleri içeren yeni bir teşvik sistemi oluşturulmuş,
- KOBİ’lere verilen destekler kapsamında; finansmana erişimleri kolaylaştırılmış, finansman maliyetleri azaltılmış ve vergi avantajları sağlanmış.

- İstihdamı artırıcı tedbirler kapsamında; istihdam maliyetleri düşürülmüş, kısa çalışma ödeneğinin miktarı ve ödenekten yararlanma süresi artırılmış ve toplum yararına çalışma programları uygulamaya konulmuştur.

Ayrıca, Şubat ayında yasalaşan 6111 sayılı Kanun ile istihdamı destekleyici pek çok düzenleme getirilmektedir.

SORU-5) Söz konusu teşvik esaslarının gözden geçirilerek bölge sayısının artırılması ve yeni desteklerin eklenmesi konusunda bir çalışmanız var mıdır?

SORU-6) Varsa çalışma ne aşamada? Yoksa bu tür bir düzenleme yapılabilir mi?

CEVAP-5-6) Yeni teşvik sisteminin uygulama sonuçları ile dünyada ve ülkemizde yaşanmakta olan ekonomik gelişmeler dikkate alınarak ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum örgütlerinin de katkılarıyla önümüzdeki dönem için teşvik sisteminde yapılacak değişikliklere ilişkin çalışmalar kısa süre içerisinde tamamlanarak ilgili Bakanlar Kurulu Kararı istihsal edilecektir.

SORU-7) Kütahya ilinin önemli hammadde kaynaklarının söz konusu kararla teşvik kapsamına alınmamasının sebepleri nelerdir?

CEVAP-7) Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkındaki 2009/15199 sayılı Karar kapsamındaki bölgesel teşvik sistemi 28/08/2002 tarihli ve 2002/4720 sayılı Bakanlar Kurulu Kararında yer alan İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması-Düzey 2 seviyesi esas alınmak suretiyle uygulamaya konulmuştur. Yardım yoğunlukları, büyük proje ve bölgelerin gelişmişlik seviyelerine göre farklılaştırılmış ve alt bölgelerin potansiyelleri ve ekonomik ölçek kriterleri, ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektör kuruluşlarının görüşleri de dikkate alınarak her bir il grubunda desteklenecek yatırım konuları belirlenmiştir.

Bölgesel sistemde, dünya ve ülke şartları göz önüne alınarak uluslararası düzeyde rekabet edebilecek öncelikli sektörler belirlenmiş, özellikle arz ve kapasite fazlalığı olan katma değeri düşük sektörlerin desteklenmesinden vazgeçilmiştir.

Söz konusu sisteme ilave olarak, stratejik öneme sahip olan veya rekabet gücümüzü artıracak ileri teknoloji kullanan sektörler de büyük proje yatırımları kapsamında ayrıca desteklenmekte, bunların dışında il ayrımı yapılmaksızın genel teşvik sistemi uygulamasına da devam edilmektedir.

Kütahya iline ilave edilmesi talep edilen konuların ilgili kuruluşlar veya Odalar tarafından Hazine Müsteşarlığına iletilmesi halinde, konu tüm boyutlarıyla değerlendirilecektir.

SORU-8: Artan işsizliğin önlenmesi ve yatırımların düzenlenmesi konusunda hükümetinizin 2010 yılı programı nasıldır?

CEVAP-8: İşgücü piyasasına yönelik olarak 2010 yılı programında; işgücü piyasasının etkinleştirilmesine, iş dünyasının talep ettiği nitelikteki işgücünün yetiştirilmesi amacıyla eğitim ile işgücü arasındaki işbirliği güçlendirilmesine, aktif işgücü programlarının işgücü piyasasının ihtiyaçları doğrultusunda yaygınlaştırılmasına yönelik tedbirlere ve işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliği koşullarının iyileştirilmesine yönelik olarak hazırlanan “İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu” konusundaki çalışmalara yer verilmiştir.

2011 yılı programında ise işgücü piyasasına yönelik olarak, işletmelerin ilave istihdam oluşturmalarını kolaylaştıracak ve kayıtdışılığı önleyecek yeni modeller geliştirilmesi; 5982 sayılı Kanun’la Anayasa hükümlerinde gerçekleştirilen değişiklikler ile AB ve ILO norm ve standartlarına uyum çerçevesinde çalışma hayatına ilişkin mevzuatın gözden geçirilmesi ve sosyal diyalog alanında gerekli düzenlemelerin yapılması; işgücü piyasasında başta gençler, kadınlar ve özürllüler olmak üzere dezavantajlı kesimlere yönelik destekleyici politikaların sürdürülmesi; iş dünyasının talep ettiği nitelikteki işgücünün yetiştirilmesi amacıyla eğitim ile işgücü arasındaki işbirliğinin güçlendirilmesi; aktif işgücü programlarının işgücü piyasasının ihtiyaçları doğrultusunda yaygınlaştırılması ve bu programların piyasa üzerindeki etkilerinin değerlendirilmesi; aktif işgücü programlarının etkin uygulanmasını sağlamak amacıyla, İŞKUR’un kurumsal kapasitesinin güçlendirilmesi ve özel sektör ve ilgili meslek kuruluşları ile işbirliğinin artırılması; özel istihdam bürolarının işe yerleştirme sürecindeki etkinliklerinin artırılması hedeflenmektedir.

Yatırımların desteklenmesi konusunda 2011 yılı programında yer alan tedbirleri ise, KOBİ’lerin finansmana erişimlerinin artırılması amacıyla sağlanan desteklerin etkinliğinin artırılması ve finansal araçların çeşitlendirilmesi; KOBİ’lerin, yeni girişimcilerin, esnaf ve sanatkarların rekabet güçlerinin artırılmasına yönelik etkin destek sağlanması; desteklere ilişkin izleme ve değerlendirme sistemleri oluşturulması ve kurumlar arası işbirliği ve koordinasyonun artırılması; iş ortamının iyileştirilmesine yönelik çalışmaların sürdürülmesi; fikri mülkiyet sisteminin etkinliğini sağlamak üzere kısa ve uzun vadeli stratejilerin belirlenmesi; kurumsal kapasitenin ve hukuki altyapının güçlendirilmesi; kurumlar arası etkin işbirliğinin ve koordinasyonun sağlanması; toplum düzeyinde yaygın ve yerleşik fikri haklar kültürünün oluşturulması ve Girişimci Bilgi Sisteminin geliştirilmesi oluşturmaktadır.